

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá rozšírená komora)

z 13. decembra 2018*

[Znenie opravené uznesením z 21. marca 2019]

„Mimozmluvná zodpovednosť – Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránu – Zmrazenie finančných prostriedkov – Zahŕnutie a ponechanie mena žalobkyne na zozname osôb a subjektov, na ktoré sa uplatňujú reštriktívne opatrenia – Nemajetková ujma“

Vo veci T-559/15,

Post Bank Iran, so sídlom v Teheráne (Irán), v zastúpení: D. Luff, advokát,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: B. Driessen a M. Bishop, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: F. Ronkes Agerbeek a R. Tricot, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh podaný na základe článku 268 ZFEÚ na náhradu ujmy, ktorú žalobkyňa údajne utrpela v dôsledku prijatia rozhodnutia Rady 2010/644/SZBP z 25. októbra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 281, 2010, s. 81), nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010, o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, 2010, s. 1), rozhodnutia Rady 2011/783/SZBP z 1. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 319, 2011, s. 71), vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 1245/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 319, 2011, s. 11), a nariadenia Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, 2012, s. 1), ktorými bolo meno žalobkyne zapísané a ponechané na zoznamoch osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia,

* Jazyk konania: angličtina.

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová (spravodajkyňa), sudcovia V. Valančius, P. Nihoul, J. Svaningsen a U. Öberg,

tajomníčka: N. Schall, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. marca 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Prejednávaná vec patrí do rámca reštriktívnych opatrení zavedených s cieľom vyvinúť nátlak na Iránsku islamskú republiku, aby ukončila svoju činnosť v jadrovej oblasti, ktorá predstavuje nebezpečenstvo šírenia alebo vývoja nosičov jadrových zbraní (ďalej len „šírenie jadrových zbraní“).
- 2 Žalobkyňa Post Bank Iran je iránska obchodná spoločnosť pôsobiaca ako poštová banka.
- 3 Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov prijala 9. júna 2010 rezolúciu 1929 (2010), ktorou sa rozšíril rozsah reštriktívnych opatrení prijatých predchádzajúcimi rezolúciami 1737 (2006) z 27. decembra 2006, 1747 (2007) z 24. marca 2007 a 1803 (2008) z 3. marca 2008 a zaviedli dodatočné reštriktívne opatrenia voči Iránskej islamskej republike.
- 4 Rozhodnutím Rady 2010/413/SZBP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, 2010, s. 39) bolo meno žalobkyne zapísané do zoznamu nachádzajúceho sa v prílohe II uvedeného rozhodnutia.
- 5 Meno žalobkyne bolo v dôsledku toho následne zapísané aj do zoznamu nachádzajúceho sa v prílohe V nariadenia Rady (ES) č. 423/2007 z 19. apríla 2007 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu (Ú. v. EÚ L 103, 2007, s. 1).
- 6 Zápis mena žalobkyne do zoznamu uvedeného v bode 5 vyššie nadobudol účinnosť v deň uverejnenia vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) č. 668/2010 z 26. júla 2010, ktorým sa vykonáva článok 7 ods. 2 nariadenia (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 195, 2010, s. 25), v *Úradnom vestníku Európskej únie*, teda 27. júla 2010. Jeho účinkom bolo zmrazenie finančných prostriedkov žalobkyne (ďalej len „zmrazenie finančných prostriedkov“).
- 7 Zápis mena žalobkyne do zoznamov citovaných v bodoch 4 a 5 vyššie bol založený na týchto dôvodoch:
„Z pôvodne vnútroštátnej iránskej banky [žalobkyňa] sa stala banka, ktorá Iránu umožňuje medzinárodný obchod. Koná v mene Bank Sepah (označená v rezolúcii [Bezpečnostnej rady OSN] 1747), vykonáva jej transakcie a kryje jej prepojenie s transakciami na účely obchádzania sankcií. [Žalobkyňa] v roku 2009 umožnila v mene Bank Sepah obchod [uľahčila určité operácie vykonané v mene Bank Sepah - *neoficiálny preklad*] medzi iránskym obranným priemyslom a zámorskými príjemcami. Umožnila obchod medzi krycou spoločnosťou patriacou Tranchon Commercial Bank z KĽDR ([Kórejská ľudovodemokratická republika]), ktorá je známa sprostredkovaním obchodov medzi Iránom a KĽDR súvisiacich so šírením.“

- 8 Listom z 29. júla 2010 Rada Európskej únie informovala žalobkyňu o zápise jej mena do zoznamov uvedených v bodoch 4 a 5 vyššie. K tomuto listu bola pripojená kópia uvedených aktov.
- 9 Listom z 12. septembra 2010 žalobkyňa požiadala Radu o prehodnotenie zápisu jej mena na predmetné zoznamy, a to na základe informácií, ktoré jej oznámila.
- 10 Rada svojím rozhodnutím 2010/644/SZBP z 25. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 281, 2010, s. 81), po prehodnotení situácie žalobkyne ponechala jej meno na zozname v prílohe II rozhodnutia 2010/413 s účinnosťou od rovnakého dňa, a to z týchto dôvodov:

„Z pôvodne vnútroštátnej iránskej banky [žalobkyňa] sa stala banka, ktorá Iránu umožňuje medzinárodné obchodovanie. Koná v mene Bank Sepah (označená v rezolúcii [Bezpečnostnej rady OSN] 1747), vykonáva jej transakcie a kryje jej prepojenie s transakciami na účely obchádzania sankcií. [Žalobkyňa] v roku 2009 umožnila v mene Bank Sepah obchod [uľahčila určité operácie vykonané v mene Bank Sepah - *neoficiálny preklad*] medzi iránskym obranným priemyslom a zámorskými príjemcami. Umožnila obchod medzi krycou spoločnosťou patriacou [uľahčila obchodné operácie s krycimi spoločnosťami patriacimi - *neoficiálny preklad*] Tranchon Commercial Bank z KĽDR, ktorá je známa sprostredkovaním obchodov medzi Iránom a KĽDR súvisiacich so šírením.“
- 11 Pri prijatí nariadenia Rady (EÚ) č. 961/2010 z 25. októbra 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 423/2007 (Ú. v. EÚ L 281, 2010, s. 1), bolo meno žalobkyne zapísané do zoznamu nachádzajúceho sa v prílohe VIII uvedeného nariadenia s účinnosťou od 27. októbra 2010.
- 12 Listom z 28. októbra 2010, ktorý bol žalobkyni doručený 29. októbra 2010, Rada informovala žalobkyňu, že po prehodnotení jej situácie s ohľadom na pripomienky nachádzajúce sa v jej liste z 12. septembra 2010 bude aj naďalej podliehať reštriktívnym opatreniam.
- 13 Listom z 28. decembra 2010 žalobkyňa odmietla skutočnosti, ktoré voči nej uvádzala Rada. S cieľom uplatniť svoje právo na obranu žiadala o prístup k spisu.
- 14 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 7. januára 2011 žalobkyňa podala žalobu, ktorou v podstate navrhla zrušiť zoznamy citované v bodoch 4 a 5 vyššie v rozsahu, v akom sa jej týkajú. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod číslom T-13/11.
- 15 Listom z 22. februára 2011 Rada poskytla žalobkyni výpisy, ktoré sa jej týkali, pochádzajúce z návrhu na zápis predloženého členskými štátmi, tak ako sa uvádzajú v jej poznámkach označených pod referenčnými číslami 13413/10 EXT 5, 13414/10 EXT 5 a 6723/11.
- 16 Listom z 29. júla 2011 žalobkyňa opätovne spochybňovala skutočnosti, ktoré jej vytýkala Rada.
- 17 Rada svojím rozhodnutím 2011/783/SZBP z 1. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 319, 2011, s. 71), a svojím vykonávacím nariadením (EÚ) č. 1245/2011 z 1. decembra 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 319, 2011, s. 11), po opätovnom preskúmaní situácie žalobkyne ponechala jej meno na zoznamoch uvedených v prílohe II rozhodnutia 2010/413, zmeneného rozhodnutím 2010/644, a v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010 s účinnosťou od 1. decembra 2011 v prvom prípade a od 2. decembra 2011 v druhom prípade.
- 18 Listom z 5. decembra 2011 Rada informovala žalobkyňu, že bude aj naďalej podliehať reštriktívnym opatreniam.
- 19 Listom z 13. januára 2012 žalobkyňa opätovne požiadala o prístup k spisu.

- 20 Rozhodnutie Rady 2012/35/SZBP z 23. januára 2012, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 19, 2012, s. 22), nadobudlo účinnosť dňom jeho prijatia. Jeho článok 1 bod 7 zmenil od uvedeného dátumu článok 20 rozhodnutia 2010/413, a to okrem iného zavedením nového kritéria založeného na podpore, osobitne finančnej, poskytovanej iránskej vláde.
- 21 Listom z 21. februára 2012 Rada zaslala žalobkyni dokumenty vzťahujúce sa na „rozhodnutie z... 1. decembra 2011 o zachovaní reštriktívnych opatrení [voči nej] v platnosti“.
- 22 Pri prijatí nariadenia Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, 2012, s. 1), bolo v článku 23 ods. 2 písm. d) uvedeného nariadenia uvedené nové kritérium založené najmä na finančnej podpore poskytovanej iránskej vláde. Okrem toho bolo meno žalobkyne zapísané z rovnakých dôvodov, aké už boli uvedené v bode 10 vyššie, do zoznamu v prílohe IX nariadenia č. 267/2012 (ďalej, spolu so zoznamami uvedenými v prílohe II rozhodnutia 2010/413, zmeneného rozhodnutím 2010/644, a v prílohe VIII nariadenia č. 961/2010, len „sporné zoznamy“), a to s účinnosťou od 24. marca 2012.
- 23 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 4. júna 2012 žalobkyňa zmenila svoje žalobné návrhy vo veci T-13/11 tak, aby smerovali v podstate k zrušeniu všetkých sporných zoznamov v rozsahu, v akom sa jej týkajú.
- 24 Rozsudkom zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada (T-13/11, neuvyverejnený, EU:T:2013:402), Všeobecný súd okrem iného zrušil sporné zoznamy v rozsahu, v akom sa týkali žalobkyne z dôvodu, že neboli podložené dôkazmi. Keďže proti tomuto rozsudku nebolo podané žiadne odvolanie, stal sa konečným a nadobudol právnu silu rozhodnutej veci.
- 25 Rada svojím rozhodnutím 2013/661/SZBP z 15. novembra 2013, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2010/413 (Ú. v. EÚ L 306, 2013, s. 18), a svojím vykonávacím nariadením (EÚ) č. 1154/2013 z 15. novembra 2013, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 267/2012 (Ú. v. EÚ L 306, 2013, s. 3), zachovala reštriktívne opatrenia prijaté voči žalobkyni na základe nového kritéria založeného najmä na finančnej podpore poskytovanej iránskej vláde. Tieto akty nadobudli účinnosť 16. novembra 2013, ktorý je dňom ich uverejnenia v úradnom vestníku.
- 26 Žalobou podanou do kancelárie Všeobecného súdu 29. januára 2014 žalobkyňa podala návrh na zrušenie týchto aktov z 15. novembra 2013 zachovávajúcich reštriktívne opatrenia voči nej. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod číslom T-68/14.
- 27 Rozsudkom z 3. mája 2016, Post Bank Iran/Rada (T-68/14, neuvyverejnený, EU:T:2016:263), Všeobecný súd zamietol žalobu a uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.
- 28 Listom z 25. júla 2015 žalobkyňa predložila Rade predbežnú žiadosť o náhradu ujmy, ktorá jej údajne vznikla v dôsledku opatrení prijatých voči nej na základe vykonávacieho nariadenia č. 668/2010 a rozhodnutia 2010/413. Rada na tento list nereagovala.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 29 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 25. septembra 2015 podala túto žalobu. Vec bola pridelená prvej komore Všeobecného súdu z dôvodu súvisiacej veci.
- 30 Rada predložila vyjadrenie k žalobe 2. februára 2016.
- 31 Podaním zapísaným do registra kancelárie Všeobecného súdu 16. marca 2016 podala Európska komisia návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov Rady.

- 32 Dňa 12. apríla a 4. mája 2016 Rada a žalobkyňa predložili svoje pripomienky k návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.
- 33 Uznesením predsedu prvej komory Všeobecného súdu z 18. mája 2016 prijatým v súlade s článkom 144 ods. 4 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu bolo vyhovené návrhu Komisie na vstup do tohto konania ako vedľajší účastník konania.
- 34 Žalobkyňa podala repliku 27. mája 2016.
- 35 Dňa 22. júla 2016 podala Rada dupliku.
- 36 Dňa 19. júla 2016 predložila Komisia vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania. Svoje pripomienky k touto vyjadreniu predložila Rada 7. septembra 2016 a žalobkyňa 13. októbra 2016.
- 37 Na návrh sudcu spravodajcu Všeobecný súd (prvá komora) prijal opatrenie na zabezpečenie priebehu konania spočívajúce vo vypočutí účastníkov konania k prípadnému prerušeniu konania až do rozhodnutia Súdneho dvora, ktorým sa skončí konanie vo veci C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan/Rada. Hlavní účastníci konania predložili svoje pripomienky v tejto súvislosti v stanovenej lehote.
- 38 Keďže sa zmenilo zloženie komôr Všeobecného súdu, podľa článku 27 ods. 5 rokovacieho poriadku bol sudca spravodajca pridelený k prvej komore, ktorej bola z tohto dôvodu predmetná vec pridelená.
- 39 Vzhľadom na pripomienky hlavných účastníkov konania predseda prvej komory Všeobecného súdu rozhodnutím z 10. októbra 2016 rozhodol prerušiť konanie v tejto veci.
- 40 Po vyhlásení rozsudku z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), na základe návrhu sudcu spravodajcu Všeobecný súd (prvá komora) prijal opatrenie na zabezpečenie priebehu konania spočívajúce vo vypočutí účastníkov konania k dôsledkom, ktoré vyvodzujú z uvedeného rozsudku pre prejednávanú vec. Účastníci konania predložili svoje pripomienky v tejto súvislosti v stanovenej lehote. Vo svojich pripomienkach žalobkyňa okrem iného oznámila späťvzatie svojich návrhov na náhradu škody v rozsahu, v akom sa vzťahujú na odškodnenie za majetkovú ujmu.
- 41 Žiadny z účastníkov konania nepožiadaval v stanovenej lehote o nariadenie pojednávania podľa článku 106 ods. 1 rokovacieho poriadku.
- 42 Dňa 15. decembra 2017 na základe článku 28 rokovacieho poriadku a na návrh prvej komory Všeobecný súd rozhodol postúpiť túto vec rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 43 Na návrh sudcu spravodajcu Všeobecný súd rozhodol o otvorení ústnej časti konania, získaní pripomienok hlavných účastníkov konania, pokiaľ ide o prípadné spojenie tejto veci s vecou T-558/15, Iran Insurance/Rada, na účely ústnej časti konania a položil účastníkom konania určité otázky. Účastníci konania týmto výzvam v stanovených lehotách vyhovel.
- 44 Rozhodnutím z 9. februára 2018 predseda prvej komory Všeobecného súdu rozhodol o spojení tejto veci a veci T-558/15 na účely ústnej časti konania.
- 45 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne položené otázky Všeobecného súdu boli vypočuté na pojednávaní 20. marca 2018. Vo svojich odpovediach žalobkyňa najmä spresnila nezákonnosť konštatovanú v rozsudku zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada (T-13/11, neuvverejnený, EU:T:2013:402), na ktorú sa odvolávala na podporu svojej žiadosti o náhradu ujmy, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania.

- 46 Po zmene svojich návrhov (pozri bod 40 vyššie) žalobkyňa v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:
- uložil Rade povinnosť zaplatiť jej ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpela z dôvodu protiprávneho zápisu jej mena na sporné zoznamy od júla 2010 do novembra 2013 na základe rozhodnutia 2010/644, nariadenia č. 961/2010, rozhodnutia 2011/783, vykonávacieho nariadenia č. 1245/2011 a nariadenia č. 267/2012, sumu vo výške 1 000 000 eur,
 - uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.
- 47 Rada v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:
- žalobu čiastočne zamietol pre absenciu právomoci na jej prejednanie a v zostávajúcej časti ako zjavne nedôvodnú,
 - uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.
- 48 Komisia navrhuje, aby bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá.

Právny stav

O právomoci Všeobecného súdu rozhodnúť tento spor

- 49 [Znenie opravené uznesením z 21. marca 2019] Rada sa vo svojej duplike domnieva, že pokiaľ žalobkyňa založila svoju žiadosť o náhradu ujmy na protiprávnosti zápisu jej mena do zoznamu uvedeného v prílohe II rozhodnutia 2010/413, zmeneného rozhodnutím 2010/644, Všeobecný súd nie je príslušný rozhodnúť o tejto žalobe keďže článok 275 druhý odsek ZFEÚ mu neudeľuje právomoc rozhodovať o návrhu na náhradu škody založenom na nezákonnosti aktu patriaceho do spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP).
- 50 Vo svojich písomných odpovediach na otázky Všeobecného súdu (bod 43 vyššie) žalobkyňa uvádza, že námietke neprípustnosti Rady nemožno vyhovieť, keďže je podaná oneskorene a nie je dôvodná, pretože akty SZBP boli v danom prípade vykonané nariadeniami prijatými na základe článku 215 ZFEÚ.
- 51 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že námietka neprípustnosti vznesená až v štádiu dupliky, hoci mohla byť vznesená už v štádiu vyjadrenia k žalobe, sa musí považovať za podanú oneskorene (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Jannatian/Rada, T-328/14, neuvverejnený, EU:T:2016:86, bod 29). Táto námietka neprípustnosti, ktorá mohla byť vznesená Radou už v štádiu vyjadrenia k žalobe, je oneskorená a ako taká neprípustná.
- 52 Napriek tomu podľa článku 129 rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd po vypočutí hlavných účastníkov konania bez návrhu kedykoľvek rozhodnúť o prekážke konania z dôvodu verejného záujmu, medzi ktoré podľa judikatúry patrí otázka právomoci súdu Európskej únie rozhodovať o žalobe (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. marca 1980, Ferriera Valsabbia a i./Komisia, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78 až 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 a 85/79, EU:C:1980:81, bod 7, a zo 17. júna 1998, Svenska Journalistförbundet/Rada, T-174/95, EU:T:1998:127, bod 80).
- 53 Pritom z článku 24 ods. 1 druhého pododseku šiestej vety ZEÚ a článku 275 prvého odseku ZFEÚ vyplýva, že Súdny dvor Európskej únie v zásade nemá právomoc, pokiaľ ide o ustanovenia primárneho práva týkajúce sa SZBP a právne akty prijaté na ich základe. Právomoc rozhodovať v oblasti SBZP majú sudy Únie v zmysle článku 275 druhého odseku ZFEÚ len výnimočne. Táto právomoc zahŕňa jednak dohľadanie na dodržiavanie článku 40 ZEÚ a jednak rozhodovanie o žalobách o neplatnosť podaných

jednotlivcami v súlade s podmienkami ustanovenými v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ proti reštriktívnym opatreniam voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré prijala Rada v rámci SZBP. Naproti tomu článok 275 druhý odsek ZFEÚ nepriznáva Súdnemu dvoru Európskej únie žiadnu právomoc konať a rozhodovať o akejkoľvek žalobe o náhradu škody (rozsudok z 18. februára 2016, Jannatian/Rada, T-328/14, neuvverejnený, EU:T:2016:86, bod 30).

- 54 Z toho vyplýva, že žaloba o náhradu škody údajne utrpenej z dôvodu prijatia aktu SZBP nepatrí do právomoci Všeobecného súdu (rozsudok z 18. februára 2016, Jannatian/Rada, T-328/14, neuvverejnený, EU:T:2016:86, bod 31).
- 55 Na druhej strane Všeobecný súd vždy uznal svoju právomoc rozhodovať o návrhu na náhradu škody údajne spôsobenej osobe alebo subjektu z dôvodu reštriktívnych opatrení prijatých voči nim podľa článku 215 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2007, Sison/Rada, T-47/03, neuvverejnený, EU:T:2007:207, body 232 až 251, a z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, body 45 až 149).
- 56 V prejednávanej veci boli reštriktívne opatrenia voči žalobkyni prijaté jednak rozhodnutím 2010/644 a jednak rozhodnutím 2011/783, vykonané nariadením č. 961/2010, vykonávacím nariadením č. 1245/2011 a nariadením č. 267/2012, prijatými podľa článku 215 ZFEÚ.
- 57 Z toho vyplýva, že hoci Všeobecný súd nemá právomoc rozhodovať o návrhu žalobkyne na náhradu škody, pokiaľ smeruje k priznaniu náhrady škody, ktorú údajne utrpela v dôsledku reštriktívnych opatrení prijatých voči nej v rozhodnutí 2010/644 a rozhodnutí 2011/783, má naopak právomoc rozhodnúť o tomto návrhu v rozsahu, v akom sa týka náhrady škody, ktorú údajne utrpela v dôsledku vykonania uvedených opatrení nariadením č. 961/2010, vykonávacím nariadením č. 1245/2011 a nariadením č. 267/2012 (ďalej len „sporné akty“).
- 58 V dôsledku toho je potrebné túto žalobu preskúmať iba v rozsahu, v akom smeruje k náhrade škody, ktorá žalobkyni údajne vznikla z dôvodu, že obmedzujúce opatrenia prijaté voči nej v rozhodnutiach 2010/644 a 2011/783 boli vykonané spornými aktmi.

O prípustnosti žaloby

- 59 Komisia bez toho, aby vzniesla samostatným podaním námietku, tvrdí, že vzhľadom na dátum podania tejto žaloby, teda 25. september 2015, bola táto žaloba podaná po uplynutí lehoty piatich rokov stanovenej v článku 46 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, a to v rozsahu, v akom smeruje k náhrade škody, ktorá vznikla pred 25. októbrom 2010. V súlade s judikatúrou je teda túto žalobu potrebné vyhlásiť za čiastočne neprípustnú. Podľa Komisie možno čiastočné premlčanie žaloby preskúmať *ex offico* ako otázku verejného poriadku.
- 60 Rada sa domnieva, že otázka premlčania v prejednávanom prípade nevznikla, keďže žalobkyňa žiada o náhradu škody len za zápis jej mena na sporné zoznamy po 25. septembri 2010. Zároveň však tvrdí, že ak vznikla situácia, na ktorú by sa uplatnilo premlčanie, takáto otázka by mohla byť posúdená *ex offico* ako otázka verejného poriadku.
- 61 Žalobkyňa navrhuje túto námietku neprípustnosti zamietnuť ako neprípustnú, pričom podľa nej nemôže byť preskúmaná *ex offico* Všeobecným súdom, pretože tu nejde o prekážku konania z dôvodu verejného poriadku. V každom prípade táto námietka neprípustnosti podľa nej nie je dôvodná. Žalobkyňa dodáva, že táto otázka premlčania stratila akúkoľvek relevanciu v nadväznosti na stiahnutie jej návrhu na náhradu majetkovej škody.

- 62 Pokiaľ ide o túto námietku neprípustnosti, ktorú uvádza Komisia, je potrebné uviesť, že návrhy Rady na zamietnutie tejto žaloby sa vôbec nezakladajú na čiastočnom premlčaní konania, ktoré je základom tejto žaloby. Podľa článku 40 štvrtého odseku a článku 53 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj podľa článku 142 ods. 1 rokovacieho poriadku, predmetom vedľajšieho účastníctva môže byť iba úplná alebo čiastočná podpora návrhov jedného z hlavných účastníkov konania. Okrem toho v súlade s článkom 142 ods. 3 rokovacieho poriadku vedľajší účastník konania musí prijať spor v stave, v akom sa nachádza v čase jeho vstupu do konania.
- 63 Z toho vyplýva, že vedľajší účastník konania nie je oprávnený vzniesť námietku neprípustnosti samostatne, takže Všeobecný súd nie je povinný skúmať dôvody, ktoré uvádza výlučne vedľajší účastník konania, pokiaľ nejde o dôvody týkajúce sa verejného poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. marca 1993, CIRFS a i./Komisia, C-313/90, EU:C:1993:111, bod 22, a z 3. júla 2007, Au Lys de France/Komisia, T-458/04, neuvverejnený, EU:T:2007:195, bod 32).
- 64 Okrem toho už bolo rozhodnuté, že vzhľadom na to, že žaloba o určenie mimozmluvnej zodpovednosti Únie sa podľa článku 340 ZFEÚ spravuje všeobecnými zásadami, ktoré sú spoločné právnym poriadkom členských štátov, a že komparatívne skúmanie právnych systémov členských štátov ukazuje, že vo všeobecnosti a až na niekoľko výnimiek súd nemôže *ex officio* uplatniť dôvod založený na premlčaní žaloby, nie je potrebné *ex officio* preskúmať otázku prípadného premlčania predmetnej žaloby (rozsudky z 30. mája 1989, Roquette frères/Komisia, 20/88, EU:C:1989:221, body 12 a 13, a z 8. novembra 2012, Evropaiki Dynamiki/Komisia, C-469/11 P, EU:C:2012:705, bod 51).
- 65 V dôsledku toho je potrebné námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou zamietnuť ako neprípustnú.

O prípustnosti dôkazov predložených v prílohe repliky

- 66 Rada, ktorú podporuje Komisia, v duplike navrhuje zamietnuť ako oneskorené, a preto neprípustné, dôkazy predložené v prílohách repliky R.1 až R.15. Podľa nej tieto dôkazy mohli a mali byť v súlade s judikatúrou predložené v štádiu žaloby.
- 67 Vo svojej písomnej odpovedi na otázky Všeobecného súdu (pozri bod 43 vyššie) Rada a Komisia uznávajú, že vzhľadom na zmenu v žalobných návrhoch (pozri bod 40 vyššie), nie je potrebné rozhodnúť o prípustnosti dôkazov predložených v prílohách R.2 až R.15 repliky, ktoré sa týkajú iba majetkovej ujmy, ktorá žalobkyňi údajne vznikla.
- 68 Žalobkyňa tiež pripúšťa, že vzhľadom na zmenu jej návrhov (pozri bod 40 vyššie) je námietka neprípustnosti relevantná len vo vzťahu k prílohe R.1 repliky. Navrhuje zamietnuť námietku neprípustnosti z dôvodu, že príloha R.1 repliky obsahuje dodatočné dôkazy o skutočnostiach, ktoré boli uvedené už v žalobe a ktoré sú potrebné na vyvrátenie tvrdení, ktoré Rada uviedla vo vyjadrení k žalobe. Rada podľa nej mohla v duplike v plnej miere uplatniť svoje právo na obhajobu vo vzťahu k týmto dôkazom. Komisia mala podľa nej tiež možnosť overiť a posúdiť tieto dôkazy.
- 69 V prejednávanej veci z upravených žalobných návrhov žalobkyne vyplýva, že predmetom tejto žaloby je návrh na priznanie náhrady za nemajetkovú ujmu, ktorú žalobkyňa údajne utrpela v dôsledku prijatia sporných aktov Radou. Ide teda o žalobu, ktorou chce žalobkyňa dosiahnuť posúdenie mimozmluvnej zodpovednosti Únie.
- 70 Podľa ustálenej judikatúry je v rámci žaloby o určenie mimozmluvnej zodpovednosti povinnosťou žalobcu predložiť súdu Únie dôkazy s cieľom stanoviť existenciu a rozsah škody, ktorú údajne žalobca utrpel [pozri rozsudok z 28. januára 2016, Zafeiropoulos/Cedefop, T-537/12, neuvverejnený, EU:T:2016:36, bod 91 a citovanú judikatúru; rozsudok z 26. apríla 2016, Strack/Komisia, T-221/08, EU:T:2016:242, bod 308 (neuvverejnený)].

- 71 Je pravda, že Súd únie rozhodol, že v určitých osobitných prípadoch, najmä keď je ťažké vyčíslieť uvádzanú ujmu, nie je nevyhnutné spresniť v žalobe jej presný rozsah, ani vyčíslieť sumu požadovanej náhrady (pozri rozsudok z 28. februára 2013, Inalca a Cremonini/Komisia, C-460/09 P, EU:C:2013:111, bod 104 a citovanú judikatúru).
- 72 Žaloba v prejednávanej veci bola podaná 25. septembra 2015. V tejto žalobe žalobkyňa vyčíslila rozsah nemajetkovej ujmy, ktorú údajne utrpela na základe dôkazov, ktoré sú pripojené v prílohe k tejto žalobe.
- 73 Na úvod je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 76 písm. f) rokovacieho poriadku, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2015, a ktorý sa preto vzťahuje na túto žalobu, musí každá žaloba obsahovať v prípade potreby dôkazy a návrhy dôkazov.
- 74 Okrem toho článok 85 ods. 1 rokovacieho poriadku uvádza, že dôkazy a návrhy dôkazov sa predkladajú v rámci prvej výmeny vyjadrení. Odsek 2 rovnakého článku dopĺňa, že hlavní účastníci konania môžu tak v replike, ako aj v duplike predložiť dôkazy alebo označiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať na podporu svojich tvrdení, za predpokladu, že omeškanie s ich predložením je odôvodnené. V poslednom uvedenom prípade podľa článku 85 ods. 4 rokovacieho poriadku Všeobecný súd rozhodne o prípustnosti predložených dôkazov alebo návrhov dôkazov, ktoré boli predložené po tom, ako mali ostatní účastníci konania možnosť vyjadriť sa k nim.
- 75 Pravidlo o vylúčení dôkazov uvedené v článku 85 ods. 1 rokovacieho poriadku sa nevzťahuje na dôkaz opaku ani na doplnenie návrhov na vykonanie dôkazov predložených v nadväznosti na dôkaz opaku druhého účastníka konania [pozri rozsudok z 22. júna 2017, Biogena Naturprodukte/EUIPO (ZUM wohl), T-236/16, EU:T:2017:416, bod 17 a citovanú judikatúru].
- 76 Z judikatúry týkajúcej sa uplatnenia pravidla o vylúčení dôkazov upraveného v článku 85 ods. 1 rokovacieho poriadku vyplýva, že účastníci konania musia odôvodniť omeškanie s predložením svojich dôkazov alebo návrhov na vykonanie nových dôkazov (rozsudok z 18. septembra 2008, Angé Serrano a i./Parlament, T-47/05, EU:T:2008:384, bod 54) a že súd Únie má právomoc overiť dôvodnosť odôvodnenia oneskorenia uvádzaného v súvislosti s predložením takýchto dôkazov alebo takýchto návrhov na vykonanie dôkazov, prípadne ich obsah, ako aj, ak toto oneskorené predloženie nie je dostatočne odôvodnené alebo je nedôvodné, právomoc takéto návrhy zamietnuť (rozsudok zo 14. apríla 2005, Gaki -Kakouri/Súdny dvor, C-243/04 P, neuvverejnený, EU:C:2005:238, bod 33, a z 18. septembra 2008, Angé Serrano a i./Parlament, T-47/05, EU:T:2008:384, bod 56).
- 77 Bolo už rozhodnuté, že oneskorené predloženie dôkazov alebo návrhov na vykonanie dôkazov zo strany účastníka konania možno odôvodniť skutočnosťou, že tento účastník konania nemohol mať predmetné dôkazy k dispozícii skôr, alebo ak oneskorené predloženie dôkazov zo strany druhého účastníka konania odôvodňuje doplnenie spisu s cieľom zabezpečiť dodržanie zásady kontradiktórnosti (rozsudok zo 14. apríla 2005, Gaki-Kakouri/Súdny dvor, C-243/04 P, neuvverejnený, EU:C:2005:238, bod 32, a z 18. septembra 2008, Angé Serrano a i./Parlament, T-47/05, EU:T:2008:384, bod 55).
- 78 V prejednávanej veci žalobkyňa v prílohe R.1 repliky predložila niekoľko dôkazov na podporu návrhu na náhradu údajnej nemajetkovej ujmy, a to bez poskytnutia presného odôvodnenia týkajúceho sa omeškania s ich predložením.
- 79 Pokiaľ sa žalobkyňa vo svojich odpovediach Všeobecnému súdu (pozri bod 43 vyššie) odvoláva na to, že príloha R.1 repliky obsahuje dodatočné dôkazy o skutočnostiach, ktoré boli uvedené už v žalobe, toto odôvodnenie je potrebné zamietnuť ako neúčinné, keďže samotná okolnosť, že isté skutočnosti už boli uvedené skôr, nemôže odôvodniť oneskorené predloženie nových dôkazných prostriedkov.

- 80 Pokiaľ žalobkyňa v rovnakých odpovediach uvádza, že príloha R.1 repliky obsahuje dôkazy potrebné na vyvrátenie tvrdení, ktoré Rada uviedla vo vyjadrení k žalobe, je potrebné uviesť, že dôkazy nachádzajúce sa v uvedenej prílohe žalobkyňa predložila výlučne na to, aby v súlade s judikatúrou citovanou v bode 70 vyššie preukázala existenciu a rozsah údajnej nemajetkovej ujmy, ako bola vyčíslená v žalobe, a nie s cieľom vyvrátiť dôkazy, ktoré predložila Rada v prílohe uvedeného vyjadrenia k žalobe. Skutočnosť, že v tomto vyjadrení k žalobe Rada uviedla, že žalobkyňa dostatočne nepreukázala existenciu a rozsah ujmy, ktorú údajne utrpela, nemôže byť považovaná za dôkaz opaku v zmysle judikatúry citovanej v bode 75 vyššie ani neumožňuje považovať dôkazy uvedené v prílohe R.1 repliky za doplnenie návrhov na vykonanie dokazovania predložených v nadväznosti na dôkaz opaku, a ani vychádzať z toho, že oneskorené predloženie týchto dôkazov bolo preto odôvodnené potrebou reagovať na tvrdenia Rady a zabezpečiť dodržanie zásady kontradiktórnosti.
- 81 Z toho vyplýva, že dôkazy uvedené v prílohe R.1 repliky musia byť odmietnuté ako neprípustné, a preto nebudú zohľadnené v štádiu meritórneho preskúmania žaloby.

O veci samej

- 82 Podľa článku 340 druhého odseku ZFEÚ „v prípade nezmluvnej zodpovednosti Únia, v súlade so zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov, napraví akékoľvek škody spôsobené vlastnými orgánmi alebo pracovníkmi pri výkone ich funkcií“. Podľa ustálenej judikatúry vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ z dôvodu protiprávneho konania jej inštitúcií je podmienený súčasným splnením podmienok, ktorými sú protiprávnosť konania vytýkaného inštitúciám, existencia škody a existencia príčinnej súvislosti medzi uvádzaným konaním a údajnou škodou (pozri rozsudok z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 106 a citovanú judikatúru; rozsudky z 11. júla 2007, Schneider Electric/Komisia, T-351/03, EU:T:2007:212, bod 113, a z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 47).
- 83 Na podporu tejto žaloby sa žalobkyňa odvoláva na to, že všetky tri vyššie uvedené podmienky sú v prejednávanej veci splnené.
- 84 Rada, ktorú podporuje Komisia, navrhuje zamietnuť túto žalobu ako nedôvodnú z dôvodu, že žalobkyňa nepredložila dôkaz, aký mala predložiť, o tom, že všetky podmienky na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie sú v prejednávanom prípade splnené.
- 85 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že podmienky na vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ, ako už boli uvedené v bode 82 vyššie, sú kumulatívne (rozsudok zo 7. decembra 2010, Fahas/Rada, T-49/07, EU:T:2010:499, body 92 a 93, a uznesenie zo 17. februára 2012, Dagher/Rada, T-218/11, neuvverejnený, EU:T:2012:82, bod 34). Z toho vyplýva, že ak niektorá z týchto podmienok nie je splnená, žaloba musí byť zamietnutá v celom rozsahu (rozsudok z 26. októbra 2011, Dufour/ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, bod 193).
- 86 Preto je potrebné overiť, či v prejednávanom prípade žalobkyňa predložila dôkaz, aký mala predložiť, o protiprávnosti konania, ktoré vytýka Rade, teda prijatia sporných aktov, o existencii nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdí, že ju utrpela, a o existencii príčinnej súvislosti medzi uvedeným prijatím a touto ujmu.

O namietanej protiprávnosti

- 87 Žalobkyňa tvrdí, že podmienka týkajúca sa protiprávnosti konania inštitúcie je splnená, keďže prijatie sporných aktov predstavuje zo strany Rady dostatočne závažné porušenie právneho pravidla, ktorého cieľom je priznať práva jednotlivcom, čo podľa judikatúry vedie k vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie.
- 88 V tejto súvislosti žalobkyňa tvrdí, že zápis a ponechanie jej mena na sporných zoznamoch na základe sporných aktov sú zjavne nezákonné, ako o tom rozhodol Všeobecný súd v rozsudku zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada (T-13/11, neuvverejnený, EU:T:2013:402). Okrem toho právne predpisy, ktoré boli porušené v predmetnej veci, majú osobitne chrániť individuálne záujmy dotknutých osôb a subjektov, ktorým priznávajú práva (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, body 57 až 58).
- 89 Podľa žalobkyne, ak Rada rozhodne o zapísaní alebo ponechaní mena osoby na zozname, hoci nemá informácie alebo dôkazy dostatočne preukazujúce dôvodnosť reštriktívnych opatrení, predstavuje to dostatočne závažné porušenie týchto ustanovení (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, body 59, 63 a 68). V prejednávanej veci podľa žalobkyne Rada prijala sporné akty, ktorých účinkom bolo prijatie reštriktívnych opatrení voči nej, medzi júlom 2010 a novembrom 2013, a to bez čo i len najmenšieho dôkazu o konaní, ktoré jej bolo prisudzované.
- 90 Napokon sa žalobkyňa domnieva, že Rada nemôže tvrdiť, že ňou porušené ustanovenia boli nejasné, nejednoznačné alebo nezrozumiteľné, pretože v čase prijatia napadnutých aktov bolo zrejmé, že Rada je povinná na podporu ňou prijímaných reštriktívnych opatrení predložiť dôkazy.
- 91 Rada, ktorú podporuje Komisia, nespochybňuje nezákonnosť sporných aktov, ale domnieva sa, že táto nezákonnosť nie je spôsobilá založiť mimozmluvnú zodpovednosť Únie, pretože nepredstavuje dostatočne závažné porušenie právneho pravidla, ktorého cieľom je priznanie práv jednotlivcom. Takéto porušenie by podľa nej mohlo byť konštatované, len ak by sa v súlade s judikatúrou preukázalo, že Rada zjavne a závažne porušila hranice výkonu svojej voľnej úvahy, čo nebol prípad prejednávanej veci.
- 92 V rozsudku zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada (T-13/11, neuvverejnený, EU:T:2013:402), Všeobecný súd konštatoval protiprávnosť napadnutých aktov.
- 93 Je však potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry konštatovanie protiprávnosti právneho aktu Všeobecným súdom nepostačuje na prijatie záveru o splnení podmienky vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie z dôvodu protiprávnosti konania vytýkaného inštitúciám, akokoľvek je existencia tejto protiprávnosti sama osebe poľutovaniahodná (rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 50; pozri tiež v tomto zmysle rozsudky z 6. marca 2003, Dole Fresh Fruit International/Rada a Komisia, T-56/00, EU:T:2003:58, body 72 až 75, a z 23. novembra 2011, Sison/Rada, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 31). Prípadné zrušenie jedného alebo viacerých právnych predpisov Rady, ktoré sú pôvodcom ujmy, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, dokonca aj keby o takom zrušení bolo rozhodnuté rozsudkom Všeobecného súdu vydaným pred podaním žaloby o náhradu škody, nepredstavuje nevyvrátiteľný dôkaz dostatočne závažného porušenia zo strany tejto inštitúcie, ktoré by umožňovalo konštatovať *ipso iure* mimozmluvnú zodpovednosť Únie (rozsudok z 13. decembra 2017, HTTS/Rada, T-692/15, vec v odvolacom konaní, EU:T:2017:890, bod 48).
- 94 Podmienka týkajúca sa protiprávneho konania inštitúcií Únie vyžaduje dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom (pozri rozsudok z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 29 a citovanú judikatúru).

95 Cieľom požiadavky dostatočne závažného porušenia právnej normy priznávajúcej práva jednotlivcom je bez ohľadu na povahu dotknutého protiprávneho aktu zabrániť tomu, aby hrozba povinnosti nahradiť škodu, ktorú údajne utrpia predmetné osoby, neobmedzovala schopnosť príslušnej inštitúcie v plnom rozsahu a vo všeobecnom záujme vykonávať svoje právomoci, a to jednak v legislatívnej oblasti alebo v oblasti zahŕňajúcej rozhodnutia hospodárskej politiky a jednak vo sfére jej administratívnych právomocí, avšak bez toho, aby jednotlivci museli znášať dôsledky závažných a neospravedlniteľných porušení povinností (pozri rozsudok z 23. novembra 2011, Sison/Rada, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 34 a citovanú judikatúru; rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 51).

96 Po identifikovaní právnych pravidiel, na ktorých porušenie sa v prejednávanej veci odvoláva žalobkyňa, je potrebné preskúmať po prvé, či uvedené pravidlá majú za cieľ priznať práva jednotlivcom, a po druhé, či sa Rada dopustila dostatočne závažného porušenia týchto pravidiel.

– O uplatniteľných právnych pravidlách, ktorých porušenie sa namieta

97 Žalobkyňa v odpovedi na ústne otázky Všeobecného súdu na pojednávaní spresnila, že pokiaľ ide o právne pravidlá, ktorých porušenie bolo konštatované v rozsudku zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada (T-13/11, neuvverejnený, EU:T:2013:402), odkazuje len na konštatovanie v bodoch 133 a 134 tohto rozsudku, podľa ktorých sporné akty nie sú dôvodné, keďže nie sú podložené dôkazmi, pokiaľ ide o uplatnenie kritéria „pomoci“ poskytovanej osobe alebo subjektu, ktorých meno bolo zapísané do zoznamov, pri obchádzaní alebo porušovaní reštriktívnych opatrení, a v podstate porušujú článok 20 ods. 1 písm. b) rozhodnutia 2010/413, článok 16 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 961/2010, ako aj článok 23 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 267/2012.

– O otázke, či právne pravidlá, ktorých porušenie je namietané, majú za cieľ priznať práva jednotlivcom

98 Z judikatúry vyplýva, že ustanovenia, ktoré taxatívne uvádzajú podmienky, za akých možno prijať reštriktívne opatrenia, majú v podstate za cieľ chrániť individuálne záujmy osôb a subjektov, ktoré môžu byť týmito opatreniami dotknuté, tým, že obmedzujú prípady, v akých na nich také opatrenia môžu byť zákonne uplatnené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 57; pozri tiež v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 23. novembra 2011, Sison/Rada, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 51).

99 Rovnaké ustanovenia tak zabezpečujú ochranu individuálnych záujmov osôb a subjektov, ktoré by mohli byť dotknuté reštriktívnymi opatreniami, a preto musia byť považované za právne pravidlá, ktorých cieľom je priznať práva jednotlivcom. Ak predmetné hmotnoprávne podmienky nie sú splnené, dotknutá osoba alebo subjekt má právo, aby voči nemu reštriktívne opatrenia neboli prijaté. Také právo nevyhnutne zahŕňa to, že jednotlivec, proti ktorému boli prijaté reštriktívne opatrenia za podmienok, ktoré predmetné ustanovenia nestanovujú, môže požiadať o náhradu dôsledkov takýchto opatrení, ktoré mu spôsobili ujmu, ak sa preukáže, že boli uložené na základe dostatočne závažného porušenia základných noriem uplatňovaných Radou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, bod 58; pozri tiež v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 23. novembra 2011, Sison/Rada, T-341/07, EU:T:2011:687, bod 52 a citovanú judikatúru).

100 Z toho vyplýva, že pravidlá, na ktorých porušenie sa v prejednávanej veci odvoláva žalobkyňa, sú právnymi pravidlami, ktoré priznávajú práva jednotlivcom, medzi ktorých patrí aj žalobkyňa ako osoba, ktorej sa týkajú sporné akty.

– O otázke, či sa Rada dopustila dostatočne závažného porušenia právnych pravidiel, ktorých porušenie sa namieta

- 101 Súdny dvor už mal príležitosť spresniť, že porušenie právneho pravidla, ktoré priznáva práva jednotlivcom, je možné považovať za dostatočne závažné, ak zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy dotknutou inštitúciou, pričom prvky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva orgánom Únie (pozri rozsudok z 30. mája 2017, *Safa Nicu Sepahan/Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 30 a citovanú judikatúru).
- 102 Podľa judikatúry, ak táto inštitúcia disponuje len značne obmedzenou alebo dokonca nedisponuje žiadnou mierou voľnej úvahy, môže na určenie existencie dostatočne závažného porušenia postačovať jednoduché porušenie práva Únie (pozri rozsudok z 11. júla 2007, *Sison/Rada*, T-47/03, neuvverejnený, EU:T:2007:207, bod 235 a citovanú judikatúru).
- 103 Z judikatúry napokon vyplýva, že porušenie práva Únie je v každom prípade dostatočne závažné, ak pretrváva naďalej napriek rozsudku, ktorý toto vytýkané nesplnenie povinnosti konštatuje, alebo napriek rozhodnutiu o prejudiciálnej otázke alebo ustálenej judikatúre súdu Únie v danej oblasti, z ktorých vyplýva, že dotknuté správanie je porušením práva (pozri rozsudok z 30. mája 2017, *Safa Nicu Sepahan/Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 31 a citovanú judikatúru).
- 104 V čase, keď Rada prijala sporné akty, teda medzi 25. októbrom 2010 a 23. marcom 2012, z judikatúry jasne a presne vyplývalo, že v prípade námietky je Rada povinná predložiť informácie a dôkazy o tom, že podmienky na uplatnenie kritéria „pomoci“ poskytovanej osobe alebo subjektu, ktorých meno bolo zapísané do zoznamov, pri obchádzaní alebo porušovaní reštriktívnych opatrení, ktoré sa nachádzajú v článku 20 ods. 1 písm. b) rozhodnutia 2010/413, článku 16 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 961/2010 a v článku 23 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 267/2012, sú splnené. Súdny dvor už na základe judikatúry predchádzajúcej prijatiu sporných aktov konštatoval, že povinnosť Rady predložiť v prípade pochybností informácie a dôkazy, ktorými sú podložené reštriktívne opatrenia prijaté voči osobe alebo subjektu, vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora (pozri rozsudok z 30. mája 2017, *Safa Nicu Sepahan/Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, body 35 až 40 a citovanú judikatúru).
- 105 Okrem toho, keďže povinnosť Rady overiť a preukázať dôvodnosť reštriktívnych opatrení prijatých voči osobe alebo subjektu pred prijatím týchto opatrení vyplýva z požiadavky dodržiavania základných práv dotknutej osoby alebo subjektu, a najmä ich práv na účinnú súdnu ochranu, znamená to, že Rada v tejto súvislosti nedisponuje voľnou úvahou (rozsudok z 18. februára 2016, *Jannatian/Rada*, T-328/14, neuvverejnený, EU:T:2016:86, bod 52; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 25. novembra 2014, *Safa Nicu Sepahan/Rada*, T-384/11, EU:T:2014:986, body 59 až 61). V prejednávanej veci teda Rada v rámci vykonávania uvedenej povinnosti nedisponovala žiadnou mierou voľnej úvahy.
- 106 Preto sa Rada nesplnením svojej povinnosti odôvodniť sporné akty dopustila v prejednávanej veci dostatočne závažného porušenia právneho pravidla, ktoré priznáva práva jednotlivcovi, teda žalobkyňi.
- 107 V dôsledku toho, pokiaľ ide o právne pravidlá, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, ktorých porušenie bolo konštatované v bodoch 133 a 134 rozsudku zo 6. septembra 2013, *Post Bank Iran/Rada* (T-13/11, neuvverejnený, EU:T:2013:402), podmienka nezákonnosti konania vytýkaného Rade, teda prijatia sporných aktov, je splnená.

O údajnej škode a existencii príčinnej súvislosti medzi protiprávnosťou vytýkaného konania a touto škodou

- 108 Žalobkyňa tvrdí, že preukázala skutočnú a určitú povahu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpela kvôli sporným aktom. Tvrdí, že sporné akty v rozsahu, v akom ovplyvnili jej povest', jej spôsobili značnú nemajetkovú ujmu, ktorú vyčísluje *ex aequo et bono* na sumu 1 milión eur, ako to už uviedla vo svojom liste Rade z 25. júla 2015. V tejto súvislosti tvrdí, že v porovnateľnej situácii súd Únie už konštatoval a priznal náhradu nemajetkovej ujmy spoločnosti, zodpovedajúcu zásahu do jej povesti (rozsudok z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, body 80 a 83).
- 109 Na rozdiel od toho, čo tvrdila Rada, opierajúc sa o rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), konkrétne o rozsudok ESLP z 19. júla 2011, Uj v. Maďarsko (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), žalobkyňa sa domnieva, že spoločnosti majú morálny rozmer a môžu utpieť nemajetkovú ujmu napríklad v dôsledku poškodenia ich povesti a ich schopnosti vykonávať svoje obchodné činnosti. Odkaz Rady na tento rozsudok ESLP bol neprimeraný, keďže ESLP skúmal ochranu povesti iba vo vzťahu k obmedzeniam, ktoré možno zaviesť na slobodu prejavu. Zachovanie dobrej povesti je na bankovom trhu, na ktorom pôsobí, mimoriadne dôležitý prvok, keďže tento trh je založený na vzťahoch dôvery medzi prevádzkovateľmi. Žalobkyňa tvrdí, že pred prijatím sporných aktov mala dobrú povest' na medzinárodnej úrovni, o čom svedčí skutočnosť, že na tejto úrovni vykonávala bankové činnosti. Okrem toho v Iráne uskutočnila veľké investície do reklamy svojich medzinárodných služieb s cieľom sprostredkovať obraz medzinárodného finančného subjektu. Sporné akty, ktoré spájali jej meno so závažnou hrozbou pre medzinárodný mier a bezpečnosť a viedli k nedobrovoľnému ukončeniu jej činností v Únii, negatívne ovplyvnili jej dobrú povest'. Obnovenie vzťahov s partnermi z odvetvia, ako napríklad Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) a starými zákazníkmi na medzinárodnom finančnom trhu by bolo nákladné. V každom prípade v komerčnom sektore, hneď ako hospodársky subjekt nedobrovoľne ukončí svoje činnosti, ujma na jeho povesti a jeho dôveryhodnosti je zjavná a nevyhnutná. Na obnovu jej povesti by pre žalobkyňu bolo potrebné viesť svetovú reklamnú kampaň, ktorej odhadované náklady by boli 45 miliónov amerických dolárov (USD) (približne 38,7 milióna eur). Keďže ešte presne nevyhodnotila náklady spojené s obnovou jej povesti, Všeobecný súd môže v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania ustanoviť nezávislého znalca na vykonanie tohto ohodnotenia. Nakoniec žalobkyňa zastáva názor, že nie je potrebné preukázať, že vynaložila náklady, najmä reklamné výdavky, na obnovu svojej povesti. Stačí, aby sa dovoľávala existencie poškodenia svojej povesti, ktorej obnova si nevyhnutne vyžaduje značné výdavky.
- 110 Rada podporovaná Komisiou zastáva názor, že podmienka spočívajúca v existencii ujmy nebola v danom prípade splnená. Sporné akty neboli sankciami trestnoprávnej povahy uloženými žalobkyňi ani nemali za cieľ spôsobiť jej ujmu. Smerovali len k obmedzeniu šírenia jadrových zbraní. Žalobkyňa teda nebola stigmatizovaná ako organizácia, ktorá ako taká predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť, pričom navyše žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz v tomto smere. Žalobkyňa bola iba identifikovaná ako osoba, ktorá uláhčila obchodné operácie súvisiace so šírením jadrových zbraní, čo podľa Rady stačilo na odôvodnenie zápisu jej mena na sporné zoznamy. Žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ktorý preukazuje, že jej bola spôsobená nemajetková ujma v dôsledku prijatia uvedených aktov, ako to vyžaduje judikatúra. Nič nepreukazuje, že žalobkyňa mala dobrú povest' na medzinárodnej úrovni, že utrpela stratu z dôvodu poškodenia uvedenej povesti a vynaložila výdavky v reklamných kampaniach alebo iné výdavky na obnovu tejto povesti. Novinový článok predložený v prílohe žaloby, týkajúci sa odhadovaných nákladov celosvetovej reklamnej kampane, nie je relevantný, pretože sa týka spoločnosti, ktorá nemá žiadne spojenie so žalobkyňou a pôsobí v inom odvetví a na inom kontinente, než v akých pôsobí žalobkyňa, a nesúvisí s reštriktívnymi opatreniami prijatými Úniou. Tvrdenia žalobkyne uvedené v replike nepreukazujú existenciu zásahu do jej povesti, a to osobitne pokiaľ ide o situáciu mimo Iránu, a v dôsledku toho ani nemajetkovú ujmu, ktorá by s tým bola spojená. Okrem toho žalobkyňa nepredložila žiadne vysvetlenie ani žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení, podľa ktorých by obnovenie vzťahov so SWIFT bolo nákladné. V každom prípade, ako to ESLP konštatoval v bode 22 rozsudku z 19. júla 2011, Uj v. Maďarsko (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), existuje

rozdiel medzi zásahom do dobrej obchodnej povesti spoločnosti a poškodením povesti osoby vzhľadom na jej spoločenské postavenie, pričom prvý z týchto zásahov nemá morálny rozmer. Všeobecný súd sám odkázal na túto judikatúru vo veci, ktorá sa týkala reštriktívnych opatrení (rozsudok z 12. februára 2015, Akhras/Rada, T-579/11, neuvyverejnený, EU:T:2015:97, bod 152). Žalobkyňa sa podľa Rady pokúsila obísť povinnosť, ktorá je jej uložená, preukázať existenciu ujmy, ktorú uplatňuje, a vyčíslit ju, keď navrhla, aby Všeobecný súd určil znalca v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania. Pokiaľ by Všeobecný súd musel konštatovať, že vznikla mimozmluvná zodpovednosť Únie, musel by podľa jej názoru v súlade s judikatúrou konštatovať, že zrušenie sporných aktov predstavovalo primeranú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú žalobkyňa utrpela. V každom prípade suma 1 milión eur, ktorú požaduje žalobkyňa ako náhradu nemajetkovej ujmy, je podľa Rady vzhľadom na judikatúru neprimeraná a nepodložená.

- 111 Komisia dodáva, že druh nemajetkovej ujmy uvádzaný žalobkyňou, a to náklady reklamnej kampane na obnovu jej povesti, spĺva s majetkovou ujmu, pri ktorej jej prislúcha preukázať skutočnú a konkrétnu povahu.
- 112 Pokiaľ ide o podmienku existencie škody, podľa judikatúry (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. januára 1982, De Franceschi/Rada a Komisia, 51/81, EU:C:1982:20, bod 9; z 13. novembra 1984, Birra Wührer a i./Rada a Komisia, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 a 282/82, EU:C:1984:341, bod 9, a zo 16. januára 1996, Candiote/Rada, T-108/94, EU:T:1996:5, bod 54) mimozmluvná zodpovednosť Únie môže vzniknúť iba vtedy, ak žalobca skutočne utrpel skutočnú a určitú škodu. Žalobkyňa prislúcha preukázať, že táto podmienka je splnená (pozri rozsudok z 9. novembra 2006, Agraz a i./Komisia, C-243/05 P, EU:C:2006:708, bod 27 a citovanú judikatúru), a konkrétnejšie, predložiť presvedčivé dôkazy tak o existencii, ako aj o rozsahu škody (pozri rozsudok zo 16. septembra 1997, Blackspur DIY a i./Rada a Komisia, C-362/95 P, EU:C:1997:401, bod 31 a citovanú judikatúru).
- 113 Presnejšie, každý návrh na náhradu ujmy, či už ide o majetkovú škodu, alebo nemajetkovú ujmu, a to či už ide o symbolickú náhradu, alebo o získanie skutočnej náhrady škody, musí spresňovať povahu údajnej ujmy so zreteľom na vytýkané konanie a aspoň približne vyhodnotiť celú túto ujmu (pozri rozsudok z 26. februára 2015, Sabbagh/Rada, T-652/11, neuvyverejnený, EU:T:2015:112, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 114 V rámci náhrady ujmy, ktorú žalobkyňa označuje za „nemajetkovú“, poukazuje na poškodenie jej dobrej povesti v dôsledku spájania jej mena so závažnou hrozbou pre medzinárodný mier a bezpečnosť, ktorej existencia sa prejavila skutočnosťou, že prijatie sporných aktov ovplyvnilo správanie tretích osôb k nej, a ktorej rozsah možno merať pomerom k nákladom na investície do reklamy, ktoré žalobkyňa musí vynaložiť na obnovu tohto imidžu.
- 115 Ujma, ktorej náhradu žalobkyňa z dôvodu nemajetkovej ujmy týmto spôsobom žiada, je nehmotnej povahy a predstavuje zásah, ku ktorému došlo do jej imidžu alebo povesti.
- 116 Z judikatúry vyhlásenej na základe článku 268 ZFEÚ v spojení s článkom 340 druhým odsekom ZFEÚ pritom vyplýva, že nemajetkovú ujmu možno v zásade právnickej osobe nahradiť (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. januára 1999, BAI/Komisia, T-230/95, EU:T:1999:11, bod 37, a z 15. októbra 2008, Camar/Komisia, T-457/04 a T-223/05, neuvyverejnený, EU:T:2008:439, bod 56 a citovanú judikatúru) a že taká ujma môže mať podobu zásahu do imidžu alebo povesti uvedenej osoby (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 1999, New Europe Consulting a Brown/Komisia, T-231/97, EU:T:1999:146, body 53 a 69; z 8. novembra 2011, Idromacchine a i./Komisia, T-88/09, EU:T:2011:641, bod 70 až 76, a z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, EU:T:2014:986, body 80 až 85).
- 117 V rozsahu, v akom Rada zamýšľa odvolávať sa na judikatúru ESĽP, treba pripomenúť, že ESĽP vzhľadom na svoju vlastnú judikatúru a vo svetle tejto praxe nevyklučuje, že aj v prípade komerčnej spoločnosti môže existovať iná škoda než majetková, ktorá by si vyžadovala peňažnú náhradu, keďže

taká náhrada závisí od okolností každej prejednávanej veci (rozsudok ESLP zo 6. apríla 2000, Comingersoll S.A. v. Portugalsko, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, body 32 a 35). Táto škoda môže pri takej spoločnosti obsahovať prvky, ktoré sú viac alebo menej „objektívne“ a „subjektívne“, medzi ktorými figuruje povest' podniku, pri ktorej nemožno dôsledky presne vyčíslit' (rozsudok ESLP zo 6. apríla 2000, Comingersoll S.A. v. Portugalsko, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, bod 35). Ako vyplýva z rozsudku ESLP z 2. februára 2016, Magyar Tartalomszolgálatok Egyesülete a index.hu Zrt v. Maďarsko (CE:ECHR:2016:0202JUD002294713, bod 84), táto judikatúra ESLP nie je spochybnená rozsudkom ESLP z 19. júla 2011, Uj v. Maďarsko (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), ktorý cituje Rada a ktorý iba spresnil, že uvedená ujma bola pre spoločnosť skôr komerčnej než nemajetkovej povahy.

- 118 Preto treba zamietnuť tvrdenia Komisie, podľa ktorých nemajetková ujma, ktorú žalobkyňa údajne utrpela, je v podstate majetkovou ujmu, ako aj tvrdenia Rady, podľa ktorých by žalobkyňa ako obchodná spoločnosť nemohla byť odškodnená za nemajetkovú ujmu zodpovedajúcu zásahu do jej povesti.
- 119 Pokiaľ ide o existenciu údajne utrpenej nemajetkovej ujmy, je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o takúto ujmu, hoci predloženie dôkazov alebo návrhov na dokazovanie sa nevyhnutne nepovažuje za podmienku uznania takejto ujmy, žalobcovi prináleží prinajmenšom preukázať, že správanie vytykané dotknutej inštitúcii mu mohlo spôsobiť takúto ujmu (pozri rozsudok zo 16. októbra 2014, Evropaiki Dynamiki/Komisia, T-297/12, neuvverejnený, EU:T:2014:888, bod 31 a citovanú judikatúru; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 28. januára 1999, BAI/Komisia, T-230/95, EU:T:1999:11, bod 39).
- 120 Okrem toho, hoci v rozsudku z 28. mája 2013, Abdulrahim/Rada a Komisia (C-239/12 P, EU:C:2013:331), Súdny dvor rozhodol, že zrušenie protiprávnych reštriktívnych opatrení svojou povahou môže predstavovať spôsob nápravy vzniknutej nemajetkovej ujmy, nevyplýva z toho, že tento spôsob nápravy nevyhnutne postačuje za všetkých okolností na zabezpečenie úplnej nápravy tejto ujmy, keďže každé rozhodnutie v tejto súvislosti sa musí prijať na základe posúdenia okolností prípadu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 49).
- 121 V prejednávanej veci však jediné prípustné dôkazy predložené žalobkyňou neumožňujú konštatovať, že uznanie protiprávnosti konania vytykaného Rade a zrušenie sporných aktov by ako také nestačili na nápravu nemajetkovej ujmy údajne utrpenej z dôvodu zásahu do jej povesti prostredníctvom sporných aktov.
- 122 Preto aj bez toho, aby bolo potrebné preskúmať podmienku týkajúcu sa existencie príčinnej súvislosti, je potrebné zamietnuť návrh na náhradu nemajetkovej ujmy podaný žalobkyňou, a teda aj žalobu v jej celom rozsahu.

O trovách

- 123 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Rady.
- 124 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku inštitúcie, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania. V dôsledku toho Komisia znáša vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Post Bank Iran znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Rade Európskej únie.**
- 3. Európska komisia znáša vlastné trovy konania.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 13. decembra 2018.

Podpisy